

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-02-07
Besvaras senast
2025-02-25

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:404 Stödet till svenska fredsorganisationer

Sverige behöver ett starkt civilsamhälle som kritiskt kan granska regeringens beslut och bidra till sakkunskap, analyser, debatt och engagemang.

Trots att regeringens reformagenda för biståndet särskilt nämner vikten av civilsamhället har man valt att dra undan mattan för en rad svenska civilsamhällesorganisationer som verkar inom biståndet. Att inte se kopplingen mellan det svenska civilsamhället och civilsamhället i mottagarländerna är i bästa fall naivt.

En granskning i Dagens Arena visar hur regeringens biståndspolitik faktiskt har slagit ut. Inom det tematiska området Fred har anslagen minskat med över 60 procent. Det har också försvunnit både som eget tematiskt målområde och som perspektiv i biståndet (Dagens Arena, den 8 januari 2025).

En av de organisationer som drabbats hårt av regeringens politik är Svenska FN-förbundet, som arbetar för ett bättre och starkare FN. I en säkerhetspolitiskt osäker tid är det viktigare än någonsin att verka för internationell rätt och de institutioner som håller världen samman. Fredsarbetet är en viktig del i att skapa såväl trygghet för oss som för att bygga global säkerhet. Regeringens politik går dessvärre i motsatt riktning.

Regeringen beslutade redan förra året att kapa det statliga ekonomiska stöd som i nästan 100 år getts till svenska organisationer som arbetar för fred och nedrustning. Detta sker i en tid när säkerhetsläget är mer ansträngt än på länge och när stora och avgörande säkerhetspolitiska beslut tas – beslut som kommer att få konsekvenser för Sveriges roll i världen under lång tid framöver.

Det handlar i säkerhetspolitiska sammanhang om en relativt liten summa. Under 2023 uppgick stödet till drygt 20 miljoner kronor. Men det är medel som är helt avgörande för de berörda organisationerna. Det är svårt att inte tolka regeringens beslut som ett direkt angrepp på de kritiska röster som freds rörelsen utgör.

Detta är en allvarlig utveckling som riskerar att få långsiktiga konsekvenser för det demokratiska inflytandet och engagemanget. Att en regering drar undan stödet till organisationer som är kritiska mot regeringen är någonting vi är vana att se i länder med ett betydligt större demokratiskt underskott än i Sverige.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

1. Har statsrådet för avsikt att återinföra eller på annat sätt ersätta det avskaffade stödet till den svenska fredsörelsen?
2. Har statsrådet för avsikt att säkerställa långsiktig finansiering till fredsorganisationer, i syfte att upprätthålla ett starkt civilsamhälle som kan granska regeringens beslut och bidra till debatt och folkligt engagemang i försvars- och säkerhetspolitiska frågor, och om inte, varför?

.....
Lotta Johnsson Fornarve (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck